

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Montfoort
Kasteelplein 5
3417 JG Montfoort

Montfoort, 11 oktober 2016

Onze referentie:

ParRaad / U / 016 / 009

Betreft: informatienota Jeugdhulp, d.d. 13 september 2016, zaaknummer 356191

Geacht college,

In bovengenoemde informatienota geeft u naast een toelichting op het Jaarverslag van het Jeugdteam en het door Bureau Van Montfoort uitgebracht voorstel tot het versterken van de voorliggende voorzieningen Jeugd, ook een reactie op ons ongevraagd advies van 9 juni 2016.

Hierbij onze reactie en ongevraagde adviezen naar aanleiding van deze stukken, als uitgesproken tijdens de op 11 oktober 2016 gehouden openbare vergadering van het forum Samenleving.

1. Uw reactie op ons ongevraagd advies van 9 juni 2016

Wij zijn blij dat er naar aanleiding van het door ons uitgebrachte advies hard is gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening, de bereikbaarheid en de kwaliteit van de personele bezetting. Wij hopen dat jeugdigen en ouders hier inmiddels ook de resultaten van hebben ervaren. In het komend kwartaal gaan we onderzoeken of dit ook zo is.

Het is jammer dat het college in haar reactie aangeeft het door ouders ervaren gebrek aan empathie, kennis en kunde niet te herkennen. Voor ons de bevestiging van de kloof tussen het denken in de “systeemwereld” van beleidsmakers en de beleving in de “leefwereld” van de cliënt.

Vanaf het moment dat jeugdigen en ouders aankloppen voor hulp, worden zij in de mores van deze “systeemwereld” geperst. In Montfoort krijgt men te maken met meerdere loketten en contactpersonen, zoals het Jeugdteam, Ferm Werk, Sociaal Team, de backoffice in IJsselstein en met meerdere hulp- en zorgverleners. De samenwerking en afstemming tussen deze loketten is op dit moment verre van optimaal. Ouders ervaren hierbij onvoldoende voorlichting, steun of begeleiding. De sterke en mondige ouder vindt zijn of haar weg wel, maar het merendeel heeft moeite om de juiste hulp te verkrijgen. Hier komt het gevoel van onbegrip en onvrede vandaan, zoals ook blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek.

Het dichten van deze kloof is voor de Participatieraad prioriteit nummer 1. Hier zijn geen forse investeringen voor nodig. Het is een kwestie van mindsetting en attitude, van anders handelen, denken en communiceren. Als iedereen binnen de keten van beleidsmaker, ambtelijk apparaat en zorg verlenende professional primair denkt vanuit de positie, de

belevingswereld en de hulpvraag van de cliënt in plaats vanuit de eigen denkkaders, processen, systemen en richtlijnen, dan is deze kloof snel te dichten.

In dit opzicht baart een recente ervaring binnen de “systeemwereld” in de regio Utrecht West ons wel zorgen. Wij hebben deelgenomen aan een discussie tussen beleidsambtenaren en uitvoerende professionals over inkoopgerichte sturing en resultaatgerichte bekostiging, als onderdeel van een nieuwe format voor het ondersteuningsplan. In deze discussies hebben wij opnieuw gepleit om primair te denken en te werken vanuit de behoefte van de cliënt en niet vanuit wettelijke kaders, inkoopgerichte sturing, resultaatgericht bekostiging en de processen en systemen tussen gemeenten en zorgaanbieders, zoals de meeste ambtenaren doen.

Het is belangrijk dat de professionals van het Jeugdteam en het Sociaal Team alle ruimte blijven krijgen om zorg te verlenen die nodig is, zonder druk vanuit regionale inkoopprocessen en resultaatgerichte bekostiging, dat jeugdigen en ouders keuzevrijheid houden om de juiste hulp te kiezen voor de ontwikkeling van het kind, hetzij via een Persoons Gebonden Budget dan wel door zorg in natura.

2. Voorstel voorliggende voorzieningen Jeugd door Bureau Van Montfoort

Initiatieven die de kwaliteit van de Jeugdhulp in Montfoort verbeteren en met name de eigen regie en eigen kracht van ouders versterken juichen wij toe.

Op pagina 6 van het rapport staat dat via de Participatieraad een beeld is verkregen van de wensen en behoeften van ouders op het gebied van algemene voorzieningen. Dit wekt de indruk dat de Participatieraad betrokken is geweest bij het onderzoek. Dit is niet het geval. En een kort belondje leert dat dit ook geldt voor andere in het rapport genoemde partijen.

In het rapport kunnen wij niet terugvinden dat jeugdigen, ouders of verzorgers expliciet hebben aangegeven welke behoefte zij hebben aan meer algemene voorzieningen of meer ondersteuning door vrijwilligers in plaats van professionals. Hierdoor ontstaat de indruk dat kostenbesparing in deze de belangrijkste drijfveer is. Dit vanuit de veronderstelling dat het verschuiven van PGB gefacilieerde voorzieningen naar algemene voorzieningen goedkoper is. Het is nog maar de vraag of deze veronderstelling juist is en recht doet aan het verlenen van passende zorg voor ouders en kind.

Er wordt ingezet op het creëren van een “pedagogische civil society” om de opvoedkracht en informele ondersteuning van ouders te versterken. De vraag is of ouders hierop zitten te wachten en of dit meerwaarde heeft voor de ontwikkeling van het kind. Hoe groot is de kans dat kinderen straks te lang blijven hangen in deze “lichte” zorgtrajecten uitgevoerd met behulp van vrijwilligers? Wat wordt het beleid voor kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking? Voor deze zwaardere zorgkinderen zijn voorliggende voorzieningen niet toereikend. Hoe wordt de keuzevrijheid van jeugdigen en ouders voor passende zorg straks gewaarborgd en hoe verloopt het traject en de afstemming tussen jeugdigen, ouders, professionals en vrijwilligers? Uit de literatuur, bijvoorbeeld van het Verwey Jonker Instituut, blijkt dat dit een traject vol voetangels en klemmen is, met de nodige “do’s and don’ts”.

De kosten voor dit project zijn behoorlijk, € 50.000, = voor de eerste 12 maanden. Hier komt ongetwijfeld nog meer geld bij omdat de doorlooptijd langer dan de veronderstelde 12 maanden zal zijn. Geld dat wordt onttrokken uit de voor jeugdhulp beschikbaar gestelde middelen. De vraag is of dit een juiste investering is. Ter vergelijking: voor dit bedrag kun je ook 100 kinderen t/m 18 jaar uit moeilijke doelgroepen aan het sporten krijgen of houden.

Verder heeft het ons verbaasd dat Bureau van Montfoort gezien hun directe betrokkenheid en belangen bij de uitvoering van de jeugdzorg in Montfoort, deze opdracht heeft gekregen. Het was uit oogpunt van objectiviteit, onafhankelijkheid en het voorkomen van enige schijn van belangenverstrengeling beter geweest om hiervoor een andere partij te kiezen. Gezien de

uitkomsten van het rapport kunnen wij de gedachten aan “het preken voor eigen parochie” niet onderdrukken

3. Onze ongevraagde adviezen:

- a.** Ons advies is om absolute prioriteit te geven aan klantgericht denken en werken binnen de gehele keten, door alle loketten binnen de gemeente Montfoort, t.w. Ferm Werk, het Jeugdteam, de SWOM en de backoffice in IJsselstein en de onderlinge afstemming en samenwerking tussen deze partijen aanzienlijk te verbeteren, zodat alle hulpvragen van de klant tijdig en goed op elkaar worden afgestemd;
- b.** Gezien de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek is ons advies om ouders en jeugdigen proactief te wijzen op het recht van onafhankelijke cliënt ondersteuning en dit actief aan te bieden in het eerste contact over een hulpvraag, zodat de cliënt zich vanaf het eerste moment kan laten ondersteunen door onafhankelijke professionals, en niet alleen Bureau Mee, bij het vinden van zijn of haar weg in het complexe zorglandschap;
- c.** Verder adviseren wij om meer tijd, geld en aandacht te besteden aan advies, informatie en voorlichting aan jeugdigen en ouders over de te verkrijgen zorg in de gemeente Montfoort, hoe het traject van een zorgaanvraag verloopt, wat de rechten en plichten zijn, hoe de keuzevrijheid en privacy is gewaarborgd.
- d.** Tot slot is ons advies om een permanente klankbordgroep te formeren, bestaande uit jeugdigen, ouders en/of hun vertegenwoordigers, zoals Participatieraad en UW Ouderplatform, aangevuld met de in het rapport genoemde specialisten uit het veld, zoals de coördinator buurtsportcoaches, de Stichting Sesam en de jeugdarts, om de in het rapport van Bureau Van Montfoort genoemde voorstellen en de mogelijke uitvoering hiervan te bespreken, de effecten te monitoren en periodiek te toetsen.

Montfoort, september/oktober 2016

Participatieraad Montfoort
Kerngroep Jeugd en Gezin

Heidi Habben Jansen en Kor Schipper